

Františkovo slovo

č.191

Papež František: Biskup nestojí o publicitu - je Pastýřem

Dobro se koná v tichu

Evangelium nepřipouští dvojí život

O přikázáních: Odpočinek vysvobozuje k lásce

Papež: Boží vlídnost nevede k sentimentalismu, ale k sebepřekonání

Papež: Zneužívání je důsledkem autoritářských postojů v církvi

Papež František: Nad Velkým žalobníkem vítězí Ježíšův kříž

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Papež František: Biskup nestojí o publicitu - je Pastýřem

Vatikán.

Muž modlitby, hlásání evangelia a společenství – to jsou hlavní charakteristiky biskupa, jak je dnes papež František shrnul během audience pro nové biskupy z misijních oblastí. V těchto dnech se v Římě účastní semináře pod patronátem Kongregace pro evangelizaci národů.

Svatý otec ve své promluvě zdůraznil, že v osobnosti biskupa se mají zračit rysy Dobrého Pastýře a uskutečňovat to, co je podstatou kněžství, totiž dar vlastního života. Biskup nemá žít pro sebe, ale má být připraven dát život za své ovce, zejména ty nejslabší, ohrožené největším nebezpečím.

„Modlitba není pro biskupa výrazem zbožnosti, ale potřebou; není jedním z mnoha úkolů, ale nezbytnou službou přímlyvy. Biskup musí každý den přinášet před Boha různé lidi a záležitosti. Jako Mojžíš vztahuje ruce k nebesům, aby se přimlouval za svůj lid (srov. Ex 17,8-13) a dokáže jeho jménem naléhat na Pána (srov. Ex 33,11-14). Tak jedná Pastýř, který se modlí! Je tím, kdo má odvahu přít se s Bohem o své stáde vyjednávat s Pánem jako Abrahám. Smělost modlitby. Není modlitby bez smělosti!“

Biskup nesmí upadat do samolibosti, nýbrž má usilovat o neustálé připodobňování se svému Pánu, nést na svých ramenou i v srdci kříž. Druhým rysem, na nějž papež poukázal, je hlásání evangelia. Biskup přijímá za svůj úkol poslání, které Ježíš svěřil apoštolům: Jděte a hlásejte evangelium.“

„Evangelium nelze hlásat v sedě, nýbrž na cestě. Biskup se neuvelebuje do úřadu, jako vedoucí firmy, nýbrž mezi lidmi, na cestách světa, jak to činil Ježíš. Přináší svého Pána tam, kde ho neznají, tam kde mu špatně rozumí, kde je pronásledovaný. A nachází sám sebe tehdy, když ze sebe vychází. Nemá zálibení v komfortu, nemá zálibení v poklidném životě, nešetří silami a nepovažuje se za knížete. Obětuje se pro druhé a svěřuje se Boží věrnosti.“

Petrův nástupce nabádal nové biskupy misijních oblastí, že styl jejich projevu má být pokorný, nemají usilovat o moc a o sebeocnění. Biskup se nesnaží o publicitu v médiích a neuchází se o souhlas světa, žije zakořeněn v oblasti, kam byl poslán, a odolává pokušení často cestovat mimo svou diecézi. Jak papež dále zdůraznil, biskup nemusí mít všechna charismata, potřebuje však dar zachovávat jednotu a sjednocovat společenství.

„Církev potřebuje jednotu, nikoliv sólisty vyčnívající ze sboru ani vůdce soukromých bitev. Pastýř shromažďuje, je biskupem pro své věřící, je křesťanem spolu se svými věřícími. Nestojí o publicitu v žurnálech, nehledá souhlas od světa, ani prázdnou slávu, ale osobně a s pokorou se zasazuje o budování jednoty.“

Papež František varoval biskupy před pokušeními klerikalismu, špatného chápání autority v církvi, charakteristického pro mnoho společenství, v nichž došlo k sexuálnímu zneužívání, spojenému se zneužíváním svědomí a moci. Zvláštní péči biskupů svěřil papež rodiny, formaci bohoslovců, mladé lidi a chudé.

Dobro se koná v tichu

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Evangelium této neděle (Mk 7,31-37) podává epizodu o zázračném uzdravení hluchoněmého, které způsobil Ježíš. Přivedli k němu hluchoněmého a prosili ho, aby na něho vložil ruku. On však na něm vykonává řadu různých gest a především ho bere stranou od zástupu. Stejně jako při jiných příležitostech Ježíš jedná vždy diskrétně, nepřeje si zapůsobit na lidi, nevyhledává popularitu a úspěch, nýbrž touží jediné po tom, aby lidem prokázal dobro. Tímto postojem nás učí, že dobro se má konat bez rozruchu a okázalého vychloubání, aniž bychom o něm vytrubovali. Koná se v tichu.

Když Ježíš odstoupil stranou, vložil hluchoněmému prsty do uší a dotkl se slinou jeho jazyka. Toto gesto odkazuje ke Vtělení. Boží Syn je člověkem, který se plně včlenil do lidské reality, a tudíž dokáže pochopit strasti jiného člověka. Zasahuje gestem, do něhož zapojuje veškeré své lidství. Zároveň ovšem Ježíš dává pochopit, že zázrak se uskutečňuje kvůli Jeho spojení s Otcem. Vzhlédl proto k nebi, povzdechl si a vyslovil rozhodné slovo: „Effattha!“, což znamená „Otevři se!“. Onen muž se vmžiku uzdravil – otevřel se mu sluch a rozvázal jazyk. Uzdravení se pro něj znamenalo, že se „otevřel“ druhým a světu.

Toto evangelní vyprávění zdůrazňuje nutnost dvojího uzdravení. Především se jedná o vyléčení z nemoci a fyzického utrpení, aby se tělu navrátilo zdraví, ačkoli tohoto cíle v pozemském horizontu nelze plně dosáhnout navzdory značnému úsilí vědy a lékařství. Existuje však také druhé uzdravení, které je možná složitější a léčí nás ze strachu, kvůli kterému vytěsňujeme nemocné, trpící a postižené lidi. Existují mnohé způsoby marginalizace, ať už je to falešný soucit nebo naprosté potlačení problému. Když máme co do činění s lidmi poznamenanými nemocemi, úzkostí či obtížemi, zůstáváme hluchoněmí. Nemocný či trpící člověk se mnohokrát stává přítěží, zatímco by měl být příležitostí k tomu, aby společnost projevila svou péči o nejslabší a solidaritu s nimi.

Ježíš nám odhalil tajemství zázraku, který můžeme opakovat rovněž my, staneme-li se protagonisty onoho „Effattha!“, onoho „Otevři se!“, kterým navrátil řeč a sluch hluchoněmému. Jedná se o to, abychom se otevřeli vůči tísní svých trpících bratrů, kteří potřebují pomoc, a varovali se sobectví a uzavřenosti srdce. Ježíš přišel, aby „otevřel“, osvobodil právě naše srdce, tedy nejhlubší lidské jádro, abych nás tak uschoptil k plnosti vztahů s Bohem a ostatními lidmi. Stal se člověkem, aby člověk, ještě více ohlušený a oněmělý hříchem, mohl naslouchat Božímu hlasu, hlasu Lásky, která promlouvá k jeho srdci, a naučil se tak mluvit tímto jazykem lásky a tlumočit ho do gest velkorysosti a sebedarování.

Kéž pro nás Maria, která se zcela „otevřela“ Pánově lásce, obdrží dar, abychom denně ve víře zakoušeli onen zázrak „Effattha!“, abychom žili ve společenství s Bohem a bratry.

Kázání z Domu sv. Marty

10.9.2018

Evangelium nepřipouští dvojí život

Vatikán. Mezi „novinkami“ světa a „novostí“ přinesenou Kristem je rozdíl, zdůrazňuje papež František v homilii, kterou dnes pronesl v Domě svaté Marty. Evangelium proměňuje člověka v celku a nepřipouští pokrytectví. Cestou křesťana je být martyrem, nesmí rozřezávat evangelium, dodává papež.

„Bratři! Proslýchá se, že je u vás nemravnost, a to taková, jaká (se nevyskytuje) ani u pohanů“ (1 Kor 5,1). Slova apoštola Pavla v 1. listě Korintánům jsou tvrdá. Apoštol národů se obrací ke křesťanům, kteří vedou „dvojí život“, ostře napomíná ty, kdo se chlubí, že jsou

„otevření křesťané“, avšak jejich „vyznávání Ježíše Krista jde ruku v ruce s tolerovanou nemorálností“, navázal papež František na dnešní liturgické čtení. Sv. Pavel připomíná, že kvas prokvasí celé těsto a že pro nové těsto je zapotřebí nového kvasu. Ježíš doporučoval svým učedníkům „Nové víno do nových měchů“ – připomínal Svatý otec.

„Novost evangelia, Kristova novost neproměňuje pouze naši duši. Proměňuje nás celé, duši, ducha a tělo, se vším všudy. Proměňuje víno v nových měších. Novost evangelia je absolutní, naprostá! Uchvacuje nás v celku, protože nás proměňuje směrem zevnitř ven: ducha, tělo i každodenní život.“

Papež František poznamenal, že křesťané v Korintě nepochopili absolutní nárok evangelní novosti, která není ideologií ani způsobem společenského života, který by připouštěl soužití s pohanskými zvyklostmi. Evangelní novostí je Kristovo vzkříšení, je to Duch, kterého nám poslal, aby nás doprovázel v životě, pokračoval římský biskup. My křesťané jsme muži a ženami novosti a nikoliv novinek.

„Mnozí lidé zakládají své křesťanství na „novinkách“. „Dneska se tohle přece může, dneska už se takhle žít smí...“ - tvrdí. Tito lidé, kteří žijí z novinek přinášených světem, jsou zesvětštělí, nepřijímají celou novost (evangelia). Mezi „novostí“ Ježíše Krista a „novinkami“, které nám k životu nabízí svět, je rozpor.“

Lidé, které Pavel odsuzuje – pokračoval papež – jsou „lidé vlašní a nemorální; jsou to lidé, kteří předstírají, lidé formální a pokrytečtí“. Ježíšovo povolání je povoláním k novosti, zdůraznil papež František:

„Někdo možná řekne: ‘Ale otče, my jsme slabí, jsme hříšníci...’ A to už je něco jiného. Pokud přijímáš, že jsi hříšný a slabý, On ti odpustí. Součástí evangelní novosti je totiž vyznat, že Ježíš Kristus přišel na odpuštění hříchů. Pokud ovšem ty, který říkáš, že jsi křesťan, praktikuješ soužití s těmito světskými novinkami, je to nepřípustné, je to pokrytectví. V tom je rozdíl! Ježíš nám přece v evangeliu říká: „Dejte si pozor, když vám budou tvrdit: Kristus je tam a tam... Toto je nové a spásy dojdete s tím nebo s oním“. Kristus je jeden jediný. A Kristus je ve svém poselství jasný.“

Ježíš však před svými následovníky nevytváří iluze. „Jaká je tedy cesta těch, kdo žijí novostí a nechtějí žít z novinek?“ – ptá se Svatý otec. A připomíná dnešní evangelium, které končí úmluvou učitelů zákona a farizeů o tom, že je nutné se Ježíše zbavit.

„Cesta těch, kdo přijímají novost Ježíše Krista, je stejná jako Ježíšova: je to cesta k mučednictví“, upozorňuje papež. Mučednictví není vždy krvavé, existuje také každodenní mučednictví. „Jsme na cestě a na očích velkého žalobce, který probouzí dnešní žalobce, aby se proti nám stavěli,“ avšak – končil papež František – nesmíme vyjednávat „s novinkami“, nesmíme „rozřeďovat poselství evangelia“.

Generální audience

12.9.2018

O přikázáních: Odpočinek vysvobozuje k lásce

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

V dnešní katechezi se ještě vrátíme ke třetímu přikázání, věnovanému dni odpočinku. Desatero, vyhlášené v knize Exodus, se v Deuteronomiu opakuje v téměř totožném podání, s výjimkou onoho dodatku, který vyjevuje cennou odlišnost – zatímco v Exodu je důvodem k odpočinku *požehnání stvoření*, v Deuteronomiu odpočinek připomíná *ukončení otroctví*. Otrok si v den odpočinku má oddechnout stejně jako jeho pán, aby oslavil památku osvobozující Paschy.

Otrok totiž z podstaty svého postavení nemůže odpočívat. Existují ovšem různé typy otroctví – jak vnějšího, tak vnitřního. Existuje vnější donucení, jímž se může stát útlak, život ochromený násilím či jinou nespravedlností. Dále je tu vnitřní svázanost – kupříkladu psychologické bloky a komplexy, povahová omezení a další. Existuje odpočinek za takovýchto podmínek? Může si vězněný a utlačovaný člověk zachovat svobodu? A může být svobodný někdo, koho sužují obtíže?

Skutečně existují lidé, kteří dokonce ve vězení žijí ve veliké duševní svobodě. Pomysleme například na sv. Maxmiliána Kolbeho anebo na kardinála Van Thuana, kteří nejtemnější sklíčenost proměnili ve světelný prostor. Stejně tak existují lidé poznamenaní značnou vnitřní křehkostí, kteří ovšem umějí odpočívat v milosrdenství a dokážou to předávat. Boží milosrdenství nás vysvobozuje. Když se s ním setkáš, získáváš velikou vnitřní svobodu a jsi schopen ji tlumočit. Proto je velmi důležitá otevřenost vůči Božímu milosrdenství, abychom přestali otročit sami sobě.

Co je to tedy opravdová svoboda? Spočívá snad ve svobodném rozhodování? To samozřejmě představuje určitou část svobody a je nutné vyvinout úsilí, aby bylo zaručeno každému muži a ženě (srov. *Gaudium et spes*, 73). Dobře ale víme, že možnost jednat podle svých přání nestačí ke skutečné svobodě, ani štěstí. Pravá svoboda je mnohem víc.

Existuje totiž otroctví, které svazuje více než jakékoli vězení, panický záchvat či nátlak všeho druhu – je to otroctví vyvolané vlastním egem (srov. *KKC*, 1733). Mluvím o lidech, kteří jako by se celý den zhlíželi v zrcadle, aby viděli své ego, které převyšuje jejich tělesnou výšku. Jsou otroky svého „já“. Ego se může změnit v žalárníka, který mučí člověka, ať už je kdekoli, a působí mu ten nejhlubší útlak, který se nazývá *hřích*, což není pouhé porušení zákoníku, nýbrž pokles existence do otrockého stavu (srov. Jan 8,34; *KKC*, 1739). Hříchem je, v konečném důsledku, mluvit a jednat podle vlastního ega: „Ego, chtěl bych udělat to či ono...Nezáleží mi na tom, zda jsou nějaké hranice, přikázání, ani na tom, zda je v tom láska.“ Ego, onen hřích.

Pomysleme, například, jak ego působí v lidských žádostivostech – nestřídmý, chlípny, lakomý, hněvivý, závistivý, zahálčivý či pyšný člověk otročí svým neřestem, které ho tyrazinují a sužují. Nestřídmý člověk si nikdy neoddechne, protože nenasytnost je pokrytectvím žaludku, který je sice plný, ale tváří se jako prázdný. K nestřídmosti vede pokrytecký žaludek. Nenasytný ani chlípny člověk nedojdou klidu, protože musí žít v neustálé rozkoši; dychtění po majetku zase ničí lakomce, který neustále schraňuje peníze a ubližuje druhým. Plameny hněvu a červotoč závistivosti ničí lidské vztahy. Spisovatelé říkají, že závistí zežloutne tělo i duše, jako když má člověk žloutenku. Závistivcům zežloutla duše, protože nikdy nemohou mít svěžest duševního zdraví. Závist vede do záhuby. Zahálčivost, vyhýbající se každé námaze, zamezuje schopnosti žít, a pyšný egocentrismus – ono ego, o kterém jsem mluvil – vykopává příkop mezi sebou a druhými.

Drazí bratři a sestry, kdo je tedy skutečný otrok, který nezná odpočinek? Člověk, který není schopen milovat. Všechny zmíněné neřesti a hříchy nás vzdalují lásce, zneschopňují milovat. Otročíme sami sobě a nemůžeme milovat, protože láska se vždy obrací k druhým. Třetí přikázání, které nás vyzývá, abychom odpočinek slavili jako vysvobození, je pro nás křesťany proroctvím o Ježíši Kristu, který zpřetrhal vnitřní pouta hříchu, aby člověka uschopnil k lásce. Pravá láska je pravou svobodou – odpoutává od vlastnictví, opětovně buduje vztahy, dokáže bližního přijmout a docenit, proměňuje každou námahu v radostný dar a uschopňuje ke společenství. Láska vysvobozuje – a to rovněž ve vězení, slabosti a omezenosti. Tuto svobodu jsme obdrželi od našeho Vykupitele, našeho Pána, Ježíše Krista.

Papež: Boží vlídnost nevede k sentimentalismu, ale k sebezpřekonání

Vatikán. Teologie má tlumočit konkrétnost Boží lásky, řekl Petrův nástupce účastníkům sympózia na téma „Teologie něhy podle papeže Františka“. Konferenci zorganizovalo Národní centrum pro pastorační rodiny při Italské biskupské konferenci ve spolupráci s františkánskými institucemi z Assisi a umbrijskou biskupskou konferencí. Svatý otec se v úvodu zastavil nad významem slovního spojení „teologie něhy“. Jak řekl, zdánlivě vzdálené termíny jsou propojeny vírou. „Teologie – pokračoval papež – nemůže být abstraktní, protože povstává z existenciálního poznání, ze setkání se Slovem, jež se stalo tělem.“

Pro českého posluchače je třeba předeslat, že výraz „tenerezza“, o který tu jde, je v italštině značně širší než obvyklý český překlad „něha“. Jeho sémantické pole se rozpíná od jemnosti, křehkosti, lehkosti a dojetí až po láskyplnost, vlídnost a slitování. A právě tímto výrazem – jak dnes řekl papež František – lze tlumočit v naší době lásku, kterou k nám Pán chová.

„Ve srovnání s minulostí jsme dnes svědky menšího zaměření na koncept či praxi a většího důrazu na „cítění“. Nemusí se nám to líbit, ale taková je skutečnost: vychází se od toho, co cítíme. Teologie se samozřejmě nemůže omezovat na cítění, avšak nemůže ani ignorovat, že v mnoha částech světa se přístup k zásadním otázkám neodvíjí od nejzazších otázek, ale od toho, co člověk zaznamenává v emotivní rovině.“

Teologie má doprovázet také toto existenciální hledání. Právě „dobrá teologie něhy“ může v tomto smyslu zprostředkovávat láskyplný Boží vztah k člověku. Co by mohlo být jejím obsahem – klade si zásadní otázku papež František - a odpovídá: krása pocitu, že jsme Bohem milováni, a krása pocitu, že milujeme Božím jménem.

„Cítit se milováni. Něha nám odkrývá vedle otcovské rovněž mateřskou tvář Boží, tvář Boha milujícího člověka, Boha, který nás miluje láskou nekonečně větší než jakou matka chová k svému dítěti (srov. Iz 49,15). Ať se stane cokoliv, ať děláme dokoliv, máme jistotu, že Bůh je nám nablízku, se svou slitovností, připraven projevít nám své slitování. (...) Cítit se milováni tedy znamená naučit se důvěřovat Bohu a říci mu, jak si to sám přeje: „Ježíši, důvěřuji ti“.

Pečetí Boží něhy je kříž, pokračoval papež František. Víra, která si je vědoma Boží lásky, nás vede k pokleknutí a k uznání, že zdrojem tohoto láskyplného vztahu jsou Pánovy rány. Za druhý podnět k teologii něhy označil římský biskup vědomí, že milujeme po Božím vzoru. Boží láskyplná vlídnost nás nevede k sentimentalismu, nýbrž k překonání sebe sama a k vyjití z egocentrismu, který omezuje lidskou svobodu, naznačil papež František. Na závěr ještě připojil několik poznámek ke svému konceptu „teologie na cestě“:

„Teologie, která vychází z úzkých uliček, v nichž se někdy uzavírala, dynamicky se obrací k Bohu a vede přitom člověka za ruku, teologie, která není narcistní, nýbrž směřuje ke službě společenství, teologie, která se nespokojuje s opakováním minulých paradigmat, nýbrž je Vtěleným Slovem. Boží slovo se jistě nemění, avšak tělo, které má na sebe brát, se mění v každé době.“

Papež: Zneužívání je důsledkem autoritářských postojů v církvi

Vatikán. Během své nedávné návštěvy Irska se papež František setkal se skupinou více než šedesáti jezuitů, včetně dvou biskupů, jak to běžně dělá při apoštolských cestách. Ediční ředitel časopisu „La Civiltà Cattolica“, o. Antonio Spadaro, zaznamenal papežův dialog se spolubratry, který vyjde v sobotním, 4038. čísle tohoto časopisu. Krátká schůzka na

apoštolské nunciatury v Dublinu se odehrála ihned po setkání s osmi oběťmi sexuálního zneužití v irské církvi, na které si papež vyhradil půldruhé hodiny. Po příchodu mezi spolubratry na něm bylo patrné hluboké dojetí a není náhodou, že rozhovor s nimi zahájil žádostí, aby „místní jezuité pomohli irské církvi skoncovat s touto záležitostí. Nemyslím tím“, řekl papež, „pouze obrátit list, nýbrž hledat nápravu a vše nezbytné k tomu, aby se zahojily rány a navrátil život mnoha lidem“.

Římský biskup velice jasně formuloval diagnózu těchto skandálů, které jsou dle jeho soudu důsledkem elitářství a klerikalismu v církvi: „Na začátku nestojí sexuální zneužití, nýbrž zneužití moci a svědomí. Zneužití moci skutečně existuje – kdo z nás by neznal nějakého autoritářského biskupa? V církvi se vždy vyskytovali autoritářští biskupové či řeholní představení. Autoritářství je druhem klerikalismu, který spolu s elitářstvím podporuje veškeré formy zneužívání, ovšem nesmí se zaměřovat s autoritativním a rozhodným vysláním na misi, které naopak vyžaduje naši poslušnost“, zdůraznil papež.

František se poté vrátil k jednomu z nosných témat svých kázání – ke svobodě v rozlišování. „Stejně jako je v Eucharistii přítomný Ježíš, zpřítomňuje se v rozlišování Duch svatý. Jedná ve mně, abych našel cestu, na kterou jsem nepomyslel...Je to svobodný duch“, podotkl papež. Hovor se dále stočil na citlivé téma nových řeholních povolání, poté, co František zjistil, že irská jezuitská provincie má pouhé tři novice – dva z Velké Británie, jednoho z Irska: „Hodně mne to znepokojuje. Co se to asi děje, že už lidi náš život nepřitahuje? Musíme ho zrevidovat, abychom zase měli děti – anebo už jsme neplodní?“, ptal se římský biskup. „Pokud odhalíme svou sterilitu a budeme se modlit za plodnost, Pán nám ji udělí, důvěřujte tomu! Každý z nás by přece měl pohlédit syna, hovořit s vnukem – a zatím tu skoro žádní nejsou, navzdory tolika světcům v Tovaryšstvu. Měli bychom se nad tím zamyslet a ptát se – co se to děje? S tolika mladými, kteří jsou v našem okolí...Doporučuji vám modlitbu“, uzavřel papež a v závěru odpověděl na otázku irského provinciála, kterého zajímalo, jak si navzdory všemu dění František uchovává veselé srdce...

„Je to milost“, reagoval dotázaný. „Každé ráno, po ranních chválách, odříkávám modlitbu sv. Tomáše Mora a prosím o smysl pro humor. Zdá se, že mi ho Pán dává. (...) Měli bychom ho ale mít všeobecně, což je milost, o kterou máme prosit. Nevím, zda je můj smysl pro humor správný, možná je to pouhá lehkovážnost“, dodal papež za všeobecného smíchu a vážnějším tónem doplnil:

„Smysl pro humor je plodem útěchy Ducha. Naléhám na něco, co mi osobně pomáhá: jezuita má vždy hledat útěchu, jinak vyprahne. Útěcha je pomázaním Ducha, může být silná, ale také nepatrná. Tou nejmenší útěchou je vnitřní pokoj, ve kterém máme žít, protože pokud ho jezuita nemá, žije ve sklíčenosti.“, řekl mimo jiné papež František při setkání s irskými jezuity.

Papež František: Nad Velkým žalobníkem vítězí Ježíšův kříž

Vatikán. Na dnešní svátek Povýšení svatého Kříže papež František věnoval homilii při ranní mši svaté rozjímání nad prohrou a povýšením Ježíše, který „na sebe vzal všechn hřích světa“. Satan byl spoután, avšak nepřestává kolem sebe štěkat a pokud se k němu přiblížíš, zničí tě – kázal papež František

Ježíšův kříž nás učí, že k životu patří prohry i vítězství. Nemáme set tedy bát „zlých okamžiků“. Osvěcuje je totiž právě kříž, který je znamením Božího vítězství nad zlem. Satan

byl sice zničen a spoután, ale nepřestává se chovat jako vzteklý pes a pokusí-li se ho pohladit, zničí tě – řekl papež František v homilii při ranní mši v domě sv. Marty. Když rozjímáme o křesťanském znamení kříže, zamýšlíme se nad znamením porážky, ale také vítězství.

„Nemějme strach rozjímat o kříži jako o okamžiku porážky a prohry. Když se Pavel zamýšlí nad tajemstvím Ježíše Krista, vyslovuje silné věci, říká, že Ježíš se zřekl sám sebe, sám sebe odrovnal, učinil se hříchem až do konce, přijal všechn náš hřích, hřích celého světa, stal se „cárem“, odsouzencem. Pavel se nebál ukazovat tuto prohru. – I to může trochu osvětit naše zlé chvíle, okamžiky naší prohry. Kříž je však pro nás křesťany také znamením vítězství.“

V prvním čtení ze Čtvrté knihy Mojžíšovy, čteme o reptajícím židovském národě, který byl potrestán jedovatými hady. Je to odkaz na dávného hada, Satana, Velkého žalobníka – připomněl papež František. Hospodin řekl Mojžíšovi, aby udělal hada a vztyčil ho na kůl. Vyvýšený had, který přinese záchranu je proroctvím o Ježíši. Ježíš, který se sám učinil hříchem, zvítězil nad původcem hříchu, potřel hada. Na Velký pátek se Satan radoval - pokračoval papež. - Radoval se tolik, že si nepovšiml nástrahy, do níž měl padnout.

„Naším vítězstvím je Ježíšův kříž, vítězství nad naším nepřítelem, dávným hadem, Velkým žalobníkem.“ V kříži – zdůrazňuje Svatý otec – „jsme spaseni, skrze Ježíšovo sestoupení až na úplné dno, avšak silou jeho božství.“

Ježíš je vyvýšen a Satan zničen. Ježíšův kříž pro nás musí být přitažlivý. Máme na něj hledět, protože dává sílu pokračovat kupředu. Ďábel, který byl zničen, ještě štěká, vyhrožuje, avšak – jak říkali otcové církve – je to pes upoutaný řetězem, ale nepřibližuj se a nepokouše tě. Pokud ho půjdeš pohladit, pokud se jím necháš okouzlit jako pejskem, připrav se, že tě zničí.“

Náš život jde dál s Kristem vítězným a zmrtvýchvstalým, který nám posílá Ducha svatého, ale také s tímto uvázaným psem, k němuž se nemáme přibližovat, aby nás nepokousal – dodal papež František:

„Kříž nás učí, že v životě jsou prohry a vítězství. Musíme být schopni přijímat porážky. Nést s trpělivostí také prohry našich hříchů, protože On již za nás zaplatil. Přijímat je v Něm, prosit o odpuštění v Něm, ale nenechat se svést tímto uvázaným psem. Bylo by pěkné, kdybychom si dnes doma vyhradili pět, deset, patnáct minut před křížem, ať už tím, který máme doma na stěně nebo na růženci, a hledět na něj, jako na znamení naší porážky, která přináší pronásledování a ničí nás, ale také znamením našeho vítězství, protože na něm zvítězil Bůh.“